Till läraren,

Introduktionsövning – Världens länder i Gapminder

majs@lidingo.se **Fri kopiering**

Övningen avser att ge en förtrogenhet med Gapminders olika funktioner som spela, traila och zooma samtidigt som den visar på skillnader mellan länder och tid. Valda enheter på x- och y-axlarna är inkomst/capita samt medellivslängd vilket är ett bra mått på om landet är fattigt eller rikt. Inför varje fråga är det tydligt angivet vad som ska göras. Övningen är lämplig för förstagångsbesökaren men man kan allra först visa Gapminder på storbildskärm.

Några facit & kommentarer till frågorna

Fråga 1 visar att världens länder blivit mer utspridda och att Afrika saktat efter medan Europa, Amerika och även Asien dragit ifrån. Man kan vid genomgång av frågan nämna att det numera är mer relevant att tala om höginkomstländer, medelinkomstländer (som närmar sig de förra), låginkomstländer samt kollapsade länder än den gamla tudelningen mellan I-länder och U-länder.

Fråga 2 visar att medellivslängden ökar relativt snabbare i Indien.

Fråga 3 visar på några extremt fattiga länder som Afghanistan och Haiti.

Fråga 4 visar att det finns länder i Europa med lägre inkomst (Ukraina, Moldavien) respektive lägre medellivslängd (Ukraina) än vissa länder i Afrika och Asien.

Fråga 5 visar länder med t ex god sjukvård, bl a Sverige

Fråga 6 visar länder som ligger något före Sverige (Japan. Norge)

Fråga 7 visar hur epidemier utan motmediciner kan ge avtryck i befolkningen. Pga Spanska sjukan minskade medellivslängden kraftigt.

Fråga 8 visar minskade inkomster pga av Börskraschen 1929.

Fråga 9 visar minskad medellivslängd pga ”Det stora språnget”.

Fråga 10 visar att det numera pågår en liknande (t o m ännu snabbare) utveckling i Indien och Kina som tidigare i USA.

Fråga 11 visar på länder med en mycket snabb nutida utveckling.

Fråga 12 visar ett s k kollapsat land, Demokratiska Republiken Kongo. Man kan vid genomgång av frågan nämna krig om råvaror och konstlad statsbildning.

Fråga 13 visar två länder där AIDS påverkat medellivslängden negativt.

Fråga 14 visar två länder där folkmord påverkat medellivslängden negativt. Man kan vid genomgång av frågan nämna filmerna Dödens fält och Hotel Rwanda.

Fråga 15 visar skillnader i utveckling mellan två grannländer med demokrati respektive diktatur. Man kan vid genomgång av frågan visa satellitbild nattetid (finns på Internet) där skillnaderna mellan länderna är iögonfallande.

Fråga 16 visar var det svenska turistlandet Thailand ligger i utveckling idag relaterat till Sverige. (Thailand nu ungefär där Sverige befann sig år 1949)

Fråga 17 ger eleverna möjlighet att fritt vidare utforska Gapminder. Man kan vid genomgång av denna fråga visa några elevers resultat på storbildskärm.